

Siemens Intern

Mandag 13. mai 1974 Nr. 3.

Siemens Linderud er blitt mål for "landturer"

Odny-Aina Bakke (t.v.), Monica Halstensen og Monica Nilsen slikker april-sol og nyter medbrakt på en Siemensplen. Det er ikke et helt uvanlig syn at barna foretar "landturer" til anlegget vårt på Linderud. En bedre attest kan vel ikke gartneren vår få.

Godt halvårsresultat

— Vi er godt fornøyd med firmaets drift første halvår av inneværende forretningsår, sier direktør Nils Simonsen. Vi har godt håp om å nå det budsjetterte årsresultat. Bestillingsinngangen ble 298 mill kr., hvilket er 10% mer enn planlagt. Omsetningen ble 220 mill kr., 10% under plan.

Blant de største bestillinger i første halvår kan nevnes:

Teledirektoratet, fjernskriverutstyr, 16,8 mill kr.

Meierianlegg Polen, 9,5 mill kr.

Montasje Mongstad, 6,4 mill kr.

Harstad Sykehus, nybygg, 8,9 mill kr.

Lista Al.verk, likerettere, 11,3 mill kr.

Norges Vassdrags og Elektrisitetsvesen, Porsgrunn sek.st. høyspenningsbrytere, 4,6 mill kr.

Nytt EDB-anlegg installert

Vi har fått en ny datamaskin på Linderud - en Siemens 4004/135. Utstyret er ferdig montert og opplæringen av brukerne starter denne måneden. Se side 8.

Møllendalsbakken løser plassproblemene midlertidig for Siemens Bergen

I juni tar Siemens i bruk nye lokaler i Møllendalsbakken 7 i Bergen. Vi ringer opp Oskar Alfheim og spør om avdelingskontoret med denne leiekontrakten har skrinlagt byggeplanene.

— Nei, dette er bare en nødløsning. De prekære plassforholdene i Sundtsgate tvinger oss til å foreta en utvidelse allerede nå. Vi er fremdeles på jakt etter en egnet tomt.

— Hva med lokalene i Sundtsgate?

— Sundtsgate vil fremdeles bli benyttet av salgsavdelingen og lageret. Administrasjonen og anleggsavdelingen flytter til Møllendalsbakken. Vi ønsker selvsagt ikke

denne oppdelingen. Montasjeavdelingen, verkstedet og et mindre lager har vi fra før på Damsgård. Vi holder nå til på tre forskjellige steder i byen - dessverre.

— Hvor mye plass får dere i Møllendalsbakken?

— Vi leier 550 kvadratmeter i 2. etasje på et nybygg. Lokalene innredes nå etter våre tegninger og vi får adgang til en felleskantine.

— Hvor lenge blir dere i Møllendalsbakken?

— Vi regner med en permanent løsning innen 4 - 5 år.

Siemens Selbu

Allerede for sommerferien regner Siemens å starte opp produksjon i Selbu. Firmaet har leiet et industribygg på 2000 kvadratmeter og kommer i første omgang til å beskjeftige 15 mann. Det vil hovedsakelig bli en delproduksjon for Elektrovarmefabrikken, men på sikt forutsettes det at Sterkstrømfabrikken vil overta mer og mer av kapasiteten. Se siste side.

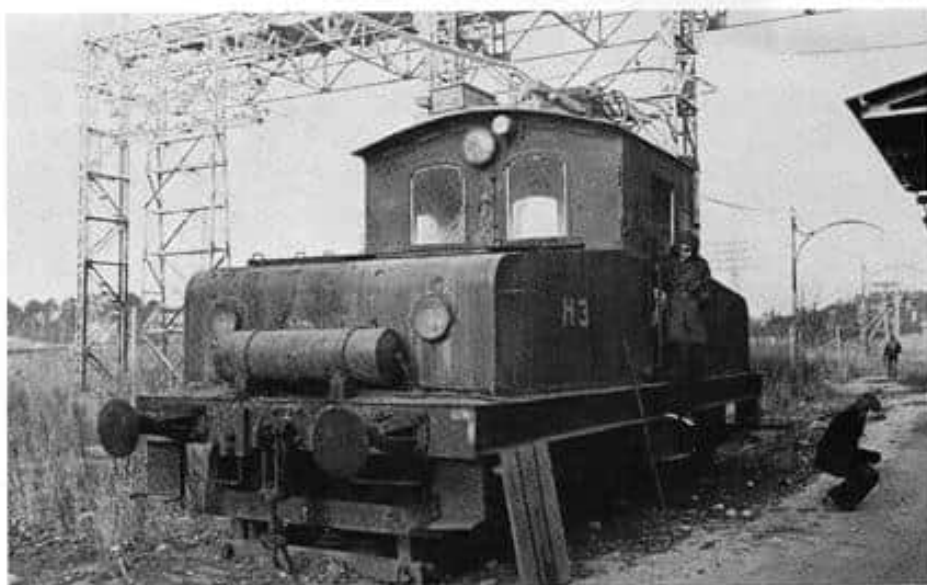
Industribygget på Tømra i Selbu som i disse dager klargjøres for Siemens-produksjon.

Siemens-lok pensjoneres hos Norsk Jernbaneklubb

Interessen er stor her i landet for å bevare gammelt jernbanemateriell. Vi har flere klubber som på dette området forsøker å komme skraphandlerne i forkjøpet. Yngst, men likevel størst er Norsk Jernbaneklubb. Siemens Intern ble oppmerksom på klubben gjennom en artikkel i et ukeblad. Klubbens eldste lokomotiv var avbildet - et Siemens-lok.

Finn Holom i Norsk Jernbaneklubb opplyser at lokomotivet ble bygget av Borsig/Siemens så tidlig som i 1907 og innkjøpt av Hafslund.

I 1898 ble det fra Hafslund Smelteverk bygget to normalsporede jernbaner til henholdsvis kaianlegget ved Sundløkka, samt til Hafslund stoppested på Østfoldbanen. Banenes oppgave var å transportere råmaterialer og ferdigvarer til og fra smelteverket. Hafslundbanen har sterk tilknytning til Siemens. Allerede i 1899 ble det satt i drift to el.lok fra Schuckert & Co. I 1907 og 1913 kom det ytterligere to. Lok'et fra 1907 har vært i bruk for inntil et par år siden og det er fremdeles i kjørbær stand.

Det er en boggie (4 aksler i to rammer) som går på 600 Volt likestrøm. Klubben mottok lok'et som gave ifjor og for tiden står det på Sarpsborg stasjon. Til våren slepes boggien til Kløftefoss for oppussing.

Norsk Jernbaneklubb er den eneste forening i landet som har satt seg som mål å ta vare på normalspormateriell i kjørbær stand. Dessverre setter antakelig de 600 Volt likestrøm en stopper for veteranutflykter med Siemenslok'et.

Boggien bygget av Borsig/Siemens i 1907 er fremdeles i kjørbær stand etter mer enn 60 års slit på Hafslundbanen. Nå skal den pusses opp og stilles ut av Norsk Jernbaneklubb.

Velkommen nyansatte

Siemens Linderud

Berit Halvorsen, Regnskapsavd.
Petra Elter, Anleggskonstruksjon
Einar Christensen, Seksjon Teleteknikk
Per H. Pedersen, Markedsføring materiell
Harald Bårdsen, Seksjon Teleteknikk
Kurt Sørensen, El.med/Bergen
Ragnar Moe, El.med/Oslo
Ragnhild Storlid, Seksjon Teleteknikk
Knut E. Edlund, Lageret
Arne Gulbrandsen, Lageret
Bjørn Haukaas, Avd. for autom.teknikk
Thore Stensvold, Lageret
Petter Herdag Iversen, Montasje
Leif Holen, Montasje
Rolf Roste, Seksjon Teleteknikk

Siemens Sluppen

Kåre Gjerde, AKA
Bjørn Selbo, Administrasjon
Sigrid Bones, Prod.seksjonen
Marit Hole, AKA
Charlie Dahl, Elektrovarmefabrikken
Stig Ødegaard, "
Olav Soderlund, "
Linda Strømmen Frøiland, "
Sigurd Kjorsvik, "
Rita Husvik, "
Svein Stensen, "
Johannes Lian, "
Kitty Klytsel, "
Knut Arve Sto, "
Kåre Haugan, "
Jens Bakken, Sterkstrømsfabrikken
Peder Guldal, "
Kjell Jomar Lyng, "
Tore Danielsen, Installasjonsavdelingen
Åge Lifjell, "
Tore Hanssen, "
Harry Løvo, "

Siemens Bergen

Svein Oystein Sjørnsen, Markedsf.matr.
Bente Osland, Merkantil avd.
Osvold Eckholm, Lager
Øyvind Langhelle, Montasje
Eigil Mathiesen, Lager
Gudmund Larsen, AKA
Egil Henning Heggem, Montasje
Leif Kartveit, Montasje
Harald Økland, Merkantil avd.
Bernt Braseth, Markedsf.matr.
Stig Rune Foss, Lager
Arild Ruud, Montasje
Geir Dagsvik, Montasje

Siemens Stavanger

Tone Jansen, Merkantil avd.
Kjell Gjerde, Lager

Tusen takk

for oppmerksomheten ved min 50-års dag,
Elsie Synnøve Skotte

25 års jubilant

9.6. Sofus Selven, S/O

40 års jubilant

25.5. Finn Halek, S/O

Oppnådd pensjonsalder

18.5. Arne Pran, S/O

70 års fødselsdag

3.5. Hildur Rønneberg, S/O

29.5. Rolf P. Sandvik, S/T

75 års fødselsdag

1.6. Sofie Dieseth, S/O

Hoelstad ny formann i Konsernutvalget

På Konsernutvalgets møte 21. mars ble det fremmet forslag om at det skulle velges formann og sekretær etter de samme retningslinjer som for Bedriftsutvalgene dvs. at funksjonstiden for formann og sekretær bør være 1 år.

Ole H. Hoelstad fra montasjeavdelingen på Linderud ble valgt som ny formann. Han har tidligere vært sekretær i Konsernutvalget. Ny sekretær ble Kjell Høitomt, Seksjon Teleteknikk.

Ta vare på ryggen

— Du får aldri en ny rygg, så ta vare på den du har, sier søster Ingrid på legekontoret på Linderud. Hun har tatt initiativet til å få laget en liten "ryggvennlig" trykksak med endel gode råd og noen praktiske ryggøvelser. Brosjyren finner du som vedlegg i dette nummeret av Siemens Intern.

Norge er et fremtidsland for Siemens

Det er mange bånd som binder Siemens i Norge til vårt moderselskap i Tyskland, og det er mange mennesker som knytter dem. En av de mest engasjerte er dr. Herman Lange, München, som er firmaets offisielle kontaktsmann for bedriftsledelsen. Dr. Lange har et omfattende kjennskap til Siemens' organisasjon og medarbeidere - en nødvendig bakgrunn for å kunne fylle den vanskelige oppgave som kontaktsmann. I tillegg kommer hans lune personlighet, menneskekunnskap og forståelse for "andre land, andre skikker" - pluss en god porsjon humor. Tilsammen gjør disse egenskaper ham til kontaktsmannen som et firma som vårt bare kan være glad for å ha.

Siemens Intern har intervjuet dr. Lange, og spurt:

– Hvilken oppgave har De som kontaktsmann mellom Stammhaus og Siemens i Norge?

– Kontaktfunksjonen min gjelder alle generelle emner innen foretaksledelse som markedspolitikk, investeringer, planlegging for kortere og lengere tid fremover, strukturorganisasjon, lønnsomhet osv.

– Hvorfor er en slik stilling nødvendig?

– I Siemens drives virksomheten langt på vei selvstendig av de enkelte produksjonsgrenene - "Unternehmensbereiche". Utenfor Vest-Tyskland er de nasjonale Siemens-selskapene ansvarlige. Det eksisterer altså mange kontakter mellom Siemens A/S og UB'ene. Men det må en koordinering til, fordi firmaets politikk i Norge og andre land er mer enn en addisjon av den enkelte UB's forretningsinteresser. Denne oppgaven påligger "Zentralverwaltung Ausland" (ZVA) hvor jeg arbeider.

– Er De den "forlengede arm" fra Stammhaus i Norge?

– Både ja og nei. Jeg er akkurat like mye den "forlengede arm" fra Siemens A/S i Stammhaus.

– Hvilke erfaringer har De med nordmenn, deres egenart og mentalitet?

– Hvert land og hver nasjon har sin egenart og det er vel og bra. Personlig ser jeg mer på de enkelte menneskene som partner - uansett nasjon. Min erfaring med nordmenn er at de er tilbakeholdende, men også at de kan være gode venner. Jeg synes den norske humoren er spesielt sympatisk. De kjenner sikkert historien om hvorledes de forskjellige nasjonene gav tittel til en bok om elefantene. Det norske svaret var: Norge og nordmennene.

– Hvilke gleder og sorger støter De på i forbindelse med arbeidet Deres?

– I prinsipp på de samme som ved ethvert arbeid. Koordinering er ikke lett, men det har også sine gode sider. Mange ganger ønsker koordinator at partene enda oftere kunne vende seg til ham.

– Hvorledes bedømmer De Siemens' posisjon i Norge idag?

– Min mening er at Norge er et av fremtidslandene for Siemens, kanskje mer enn vi idag er oss bevisst.

– Hvilke oppgaver er for fremtiden spesielt viktig for oss?

– Teknikk, priser og kostnader vil jeg helst ikke snakke om. Slik jeg ser det: intensivere kommunikasjonen mellom Siemens A/S og Stammhaus og kanskje også innenfor Siemens A/S.

– Kunne De si noe om Deres bakgrunn som Siemens medarbeider?

– Jeg har vært mer enn 25 år i firmaet, og er altså en "alter Siemens-Hase". Hele tiden har jeg vært beskjeftiget med utlandet som økonom på salgsavdeling og regnskapsavdeling, som planlegger og organisator. En spesiell interessant tid hadde jeg 68/69 som medlem av den planleggingavdeling som forberedte nyorganisasjonen i Siemens.

Dr. Herman Lange er her fotografert med Siemens Intern, men det er ikke bare staffasje i sakens anledning. Han mener at et bedriftsblad har en meget viktig rolle i den interne informasjon, og er selv en ivrig leser av vårt blad.

Varsko fra bedriftslegen

På Linderud er det delt ut et lite hefte med følgeskriv fra bedriftslegen. "Røyking og helse" er tittel og tema for trykksaken. Dr. Larsen var ikke fornøyet med de vanlige informasjonsbrosjyrene fra Statens Tobakkskaderåd og han kjøpte inn denne som egentlig er for leger og lærere.

— Dr. Larsen, gidder folk å lese dette? Alle vet jo fra før at røyking ikke er sunt.

— Jeg håper at riktig mange gjør det. Dessverre har man hørt samme "leksen" i så mange år at nesten ingen reagerer lenger. Folk vet nok at det er faremomenter knyttet til røykingen, men det angår dem liksom ikke personlig. Dette heftet viser konkret med statistikk hvor farlig det er for den enkelte.

Seks år opp i røk

Her er et eksempel fra side 4: En mann på 25 år som aldri har røkt, vil gjennomsnittlig leve til han er 73 1/2 år. Røker han derimot fra 20-39 sigaretter pr. dag er hans forventete levealder redusert med 6 år.

— Er legekontoret ute for å skremme oss?

— Heftet som vi har plukket ut har en meget nøktern og objektiv fremstilling av røykingens faremomenter. En annen ting er at de medisinske fakta, nå ugjengrivelig dokumentert, er skremmende i seg selv.

Skal firmaet blande seg inn?

— Røyking er vel en privatsak. Bør firmaet blande seg bort i denne problematikken enn si bruke penger for å omvende ansatte?

— Det er saktens grunn for innblanding enten man nå tenker på de ansattes vè og vel eller kynisk måler helse i kroner og ører. Sigarettrokere har en markert oversykkelighet. De lider oftere av kroniske sykdommer, og tilbringer mer tid i sykesenga enn ikke-røkere.

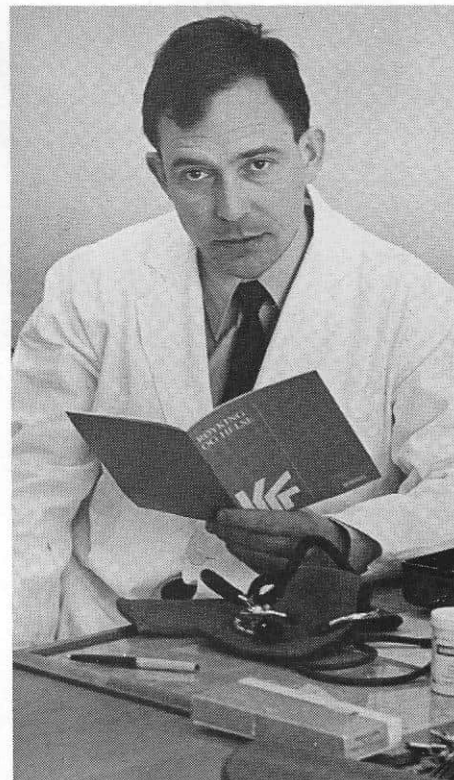
En omfattende amerikansk undersøkelse viser f.eks. at stor-røkere har nesten dobbelt så mange fraværsdager som ikke-røkere.

Eks-røker rehabilitert etter 10 - 15 år

— Har det noen hensikt å slutte for en mangeårig stor-røker? Skaden er vel allerede gjort.

— Nei, dette er det store lyspunkt i alle røkerapportene: Dersom sigarettrokeren slutter, vil også helserisikoen avta.

Blant eks-røkerne finner man at risikoen for å dø av lungekreft, hjerteinfarkt og andre sykdommer som har sammenheng med røykingen, avtar raskt i årene etter røkeslutt. Etter 10 - 15 års tid er sjansene hans kommet ned mot ikke-røkerens risikonivå.

Dr. Larsen anbefaler ny røkebrosjyre.

Bedre og bedre, gutter

Som et ledd i opplæringsprogrammet, har det nylig vært arrangert et perfektjonskurs for de læreguttene som skal avlegge montørfagprøven.

Kurset hadde en varighet på 40 timer, og ble avviklet i løpet av en uke i den ordinære arbeidstiden.

De 22 deltagerne fikk gjennom forelesninger, gruppearbeid og praktiske øvelser en grundig innføring i emner som:

Strømløpsskjema og koblingstabeller

Kobling og bruk av instrumenter

Svakstrømanlegg

Oppsetting av verktøy

Timelister, reiseoppgjør og andre skjemaer

Vernearbeid

Kurset ble holdt i egne lokaler på Sluppen og foreleserne var alle ansatte i Siemens A/S, Trondheim. —tt—

Godt verktøy er halve jobben, og skarpt må det være. Fra venstre Ingar Hafseth, Inge Bentsen, Willy Rød og Ståle Aasgaard.

Vi selger lys igjen

I mange år har innendørs-belysningen ligget nede hos oss, men fra nå av skal Siemensprodukter fra denne sektoren også være tilgjengelig på det norske marked.

Lenge før Edison

Siemens har så absolutt lang erfaring når det gjelder elektrisk belysning. Den eldste prislisten man har sporet opp er daterert 1862. Dette virker unektelig litt merkelig all den stund Thomas Edison først i 1880 klarte å selge sine første ufullendte glødelamper. Men det er ikke bløff! Mens den 15-årige Edison ennå bare var en fattig avisselger, hadde Siemens allerede en betydelig omsetning av forskjellige typer elektriske buelamper.

Her i landet var belysning tatt med i leveringsspekteret helt fra starten. Firmaet importerte sogar sine egne lyspærer. (Pærene ankom i løsevekt pakket i korkfylte vintonner). I mellomkrigstiden selte Siemens opp som et av de førende selskapene innen belysning.

For dyrt fra Stammhaus

— Hvorfor har vi i de senere år solgt så lite egne produkter for innendørsbelysning? Kunne vi ikke ha tatt inn materiell fra Stammhaus? Vi spur Brynjulf Gylt på Sentralavdeling matr./inst.

— Årsakene er vel mange, men den vesentligste har vært forskjellen mellom NEMKO's krav og de forskrifter som har vært praktisert i andre land. Teknisk sett ville det ikke ha bydd på vanskeligheter å etterkomme de norske kravene, men det ville ha forutsatt en "Sonderfertigung" i fabrikken. Dette ville igjen ført til for høye priser.

Egenproduksjon på Vegar

På vår første elektrovarmefabrikk "Vegar" hadde vi også fabrikkasjon av lysrorarmaturer. Den første norske veilyssarmaturen med optikk ble forøvrig laget her - en banebryter i gatebelysningen her i landet.

Vegar-produksjonen ble flyttet til Sluppen. Det ble imidlertid vanskelig å innpasse armaturproduksjonen og den ble nedlagt.

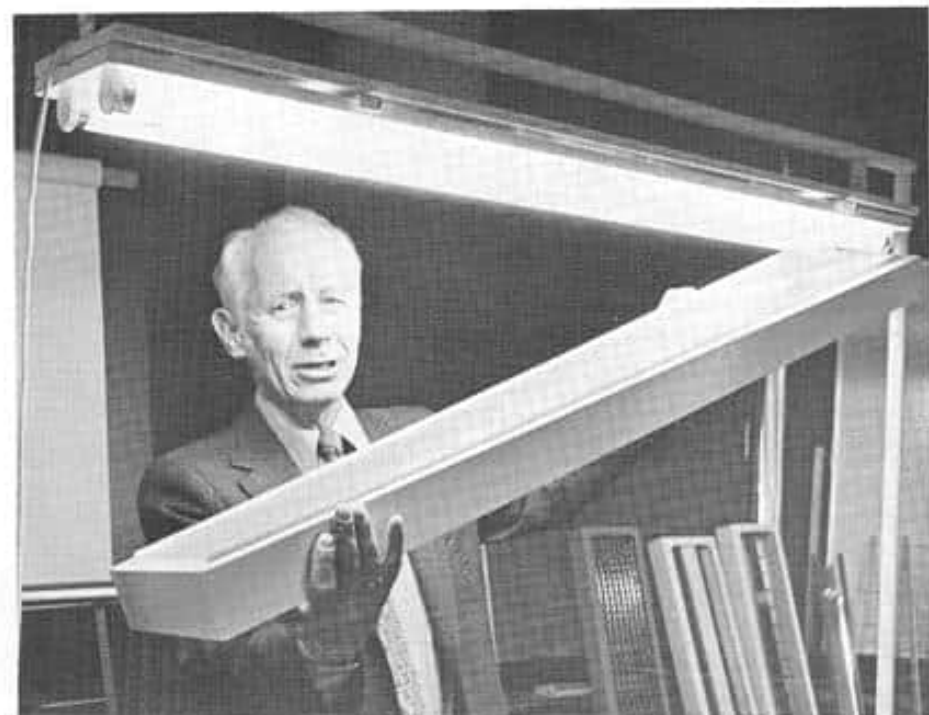
Eskilstuna fabrikk betjener hele Norden

Idag får vi armaturer fra Sverige. Siemens AB har i mange år hatt en vesentlig produksjon på armaturesektoren. Da man for noen år siden bygget ny fabrikk i Eskilstuna var det naturlig at man hadde et videre perspektiv og tok sikte på det nordiske markedet. Vi har i flere år hatt et utmerket samarbeid på området gate- og veilyssarmaturer - et felt hvor vi i alle år har vært toneangivende. Samtidig har det så pågått et utviklingsarbeid for å få fram et interiør- og industriarmaturprogram tilpasset hele Norden. Første del av programmet introduseres nå hos oss.

Eskilstuna Fabrikken (EFAB) produserer lysarmaturer for alle Siemens-selskapene i Norden.

Samarbeidet har pågått lenge og vi har i flere år forhandlet gatebelysarmaturer fra Siemens AB i Sverige.

Brynjulf Gylt demonstrerer her en armatur. Vi har tatt inn en ny serie interiør- og industriarmaturer.

Man må først "selge" produktet til våre egne salgsfolk

— Gylt, hvem skal introdusere de nye produktene?

— Ansvarer er lagt på regionene som nå gjennomfører et nye utarbeidet program basert på informasjonsmøter for kunde-grupper og konsulenter.

Men forut for dette har det vært en intern informasjon av våre egne folk. Det er hardt å selge interiør-armaturer her i landet. Når vi går inn på dette markedet, er det selvsagt en betingelse at de som skal gjøre feltarbeidet er tent på oppgaven og at de har den best mulige bakgrunn og produktkunnskap.

Fra regionene var 30 mann på kurs - en dag i Oslo og to dager ved fabrikken i Eskilstuna. Ytterligere 30 "hjemmesittere" fikk sin oppvarning på forskjellig måte, slik at også disse var motivert da de ble innbudt til interne informasjonsmøter umiddelbart etter kurset.

forts. s. 11 Differential-buelampe fra Siemens & Halske.

Glint fra vinterens skiarrangement i Siemens Trondheim

Først ute av de arrangement som ski-komiteen i år hadde å by på var barneski-rennet, som gikk av stabelen lørdag 16. februar.

Valgplassen var Lian, og for en gangs skyld var det nok sno både i og utenfor løypene. I det fine været var det 75 jenter og gutter og minst like mange foreldre som benyttet denne anledningen til å komme seg ut i "Marka".

Det ble konkurrert i 8 forskjellige klasser fra 2-3 år til 12-13 år jenter og gutter i løype som var tilpasset skiferdigheten til de enkelte. Skal en domme etter den målbevisste og tekniske utmerkede skiløping som ble vist, kan vi berolige Kristen Kvello med at han også i fremtiden kan regne med at trønderne vil dominere i ski-elite-stallen.

Premieutdelingen ble foretatt umiddelbart etter rennet på Lian Restaurant. I de yngste klassene, hvor det gamle olympiske ordtaket fortsatt står ved makt, var det lik premiering. — Diplom og pose til alle som fullførte. — I de eldste klasser jenter og gutter ble det utdelt pokaler til alle, men her i graderte størrelser.

Klassevinnere ble:

- Jenter 10-11 år - Dagrún Melkild
- Jenter 12-13 år - Marit Pedersen
- Gutter 10-11 år - Fartein Brautaset
- Gutter 12-13 år - Dag Einar Asdam

Neste arrangement i rekken var skitrimmen, som i likhet med i fjor foregikk i området syd for Johnsvaret. Selv om kalenderen bare viste søndag 10. mars, fikk de knapt 100 deltagerne en forsmak på den helt store påskestemningen.

Ski- og trimkomiteen hadde i samarbeid lagt opp en familieløype som skulle gåes på idealtid. I løypa var det lagt inn poster med enkle oppgaver som skulle løses av hele familien i fellesskap. Opplegget minnet en del om de populære "naturstiene" som fra tid til annen arrangeres.

Høyeste poengsum oppnådde T.O. Vist med 38 tett fulgt av S. Pettersen med 34, Fru Hofstad med 33.

Det "alvorligste" arrangementet som skikomiteen har, er avviklingen av merkerennet med det innlagte Siemensmesterskapet. Dette foregikk i Bymarka med start på Vintervannsmyra lørdag 16. mars. Det ble dobbelt arbeid for løypegiengen da løypa for start måtte flyttes p.g.a. kollisjon med et lokalt barneskienn.

Starten gikk som planlagt kl. 14.00, men allerede tidlig på formiddagen var de første på pletten for å teste smøring og ski.

I år var det gledelig stor oppslutning om "racerrennet". Ca. 25 løpere stilte til start, derav 3 kvinner. De beste ble:

Kvinner 5 km:

- 1. Fru Kamsvåg 25,50 (Siemensn.)
- 2. Fru Hagseth 27,30
- 3. Fru Uv 27,32

forts. s. 11

En stilstudie av Brigt Lyngstad som spurter inn til en 9. plass i årets Siemensmesterskap.

Gjerstad jr. på vei mot målet som etter hans mening ligger alt for langt unna.

Her skal det smøres! Brautaset jr. har håndlaget med klistret.

Vel fremme til matstasjonen på årets Ski-Trim. Eva Aftret blir servert av Egil Trapnes mens Grete Hammervold passer "disken".

Siemens mesterskap i bowling

Siemensmesterskapet i bowling er avholdt, og oppslutningen var upåklagelig.

I dameklassen ble Anne Kregnes Siemensmester med 481 pinner på 4 runder. Hun fikk også høyeste score med 150 pinner på en runde.

I herreklassen ble Paul Sjølbakken Siemensmester med 1044 pinner på 6 runder. Høyeste score fikk Jan H. Lie med 223 pinner på en runde.

De endelige resultater ble:

Damer (4 runder)

1	A. Kregnes	481 pinner (Siemensm.)
2	K. Inderberg	463 "
3	S. Dyrendal	453 "
4	I. Kaalhus	374 "

Herrer (6 runder)

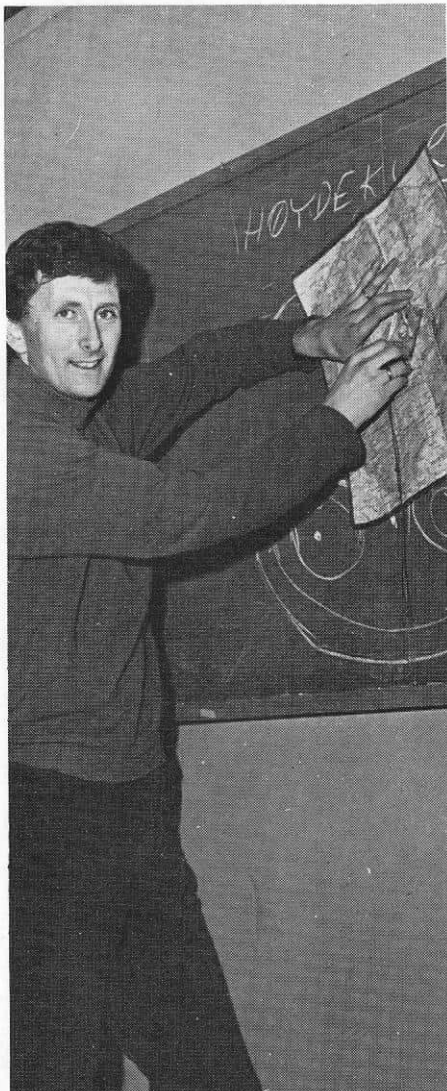
1	P. Sjølbakken	1044 pinner (Siemensm.)
2	B. Meier	977 "
3	J.H. Lie	945 "
4	A. Gran	926 "

De to nybakte Siemensmestrene Anne Kregnes og Paul Sjølbakken

5	H. Høidal	914 "
6	R. Kristiansen	911 "
7	E. Grytdal	904 "
8	B. Refseth	895 "
9	H. Reiten	860 "
10	L. Jacobsen	732 "

-tt-

Orienteringskveld med Stig Berge

1974-sesongen er nå i full gang for orienteringsløperne i Trondheim. Sesongåpningen foregikk tirsdag 19. mars på Sluppen, og kveldens trekkplaster var selveste "gromgutten" i trøndersk O-sport, Stig Berge.

Ca. 30 interesserte var møtt frem for å høre på og lære av det verdensmesteren fra 1970 hadde å si.

Berge gikk først kort gjennom kartets oppbygning med forklaring av begreper som målestokk, koter og ekvidistanse. Kompasset ble også gjennomgått, og til de som går med planer om å investere i kompass, kan nevnes to punkter som ble presisert.

1. Kompasset bør være væskefylt (oljekompass).
2. Bunken i kompasshuset bør være gjennomiktig (for å lette innstillingen under bruk).

Også andre deler av en O-løpers utstyr ble demonstrert og kommentert. Viktigst var kanskje skoene, som godt kunne konkurrere med fotballske når det gjaldt knøtter.

Så litt over til selve orienteringen.

Viktigste hjelpemiddel når en orienterer er ubetinget kartet. Kompasset brukes som regel bare når sikten er dårlig eller når terrenget er svært ensformig. I slike tilfeller er skrittelling viktig. En orienterer bedømmer ofte en tilbakelagt distanse lengre enn den er, slik at en begynner å lete etter

posten alt for tidlig. Et tips for "halvraceren" er at Norges Orienteringsforbund utgir selvklebende "skrittmålere" som kan klebes til kompasset.

Berge kom også inn på forskjellige former for spesialtrening når det gjelder kompassgang, kartgang og karthusk uten at vi her skal gå nærmere inn på det.

En viktig form for trening, eller skal en si utvikling, bør nevnes, nemlig "etterpåpraten" med rekapitulering av løpet og diskusjon omkring veivalg. Denne praten etter løpet er viktig ikke bare "faglig", men også som en miljøskapende faktor, og bør kanskje påaktes litt mere enn hva som har vært tilfelle hittil.

Etter foredraget, som varte ca. 1 time, ble ordet gitt fritt, og flere benyttet anledningen til å stille spørsmål.

Til slutt viste Berge lysbilder fra både det lokale, det nasjonale og det internasjonale O-miljøet.

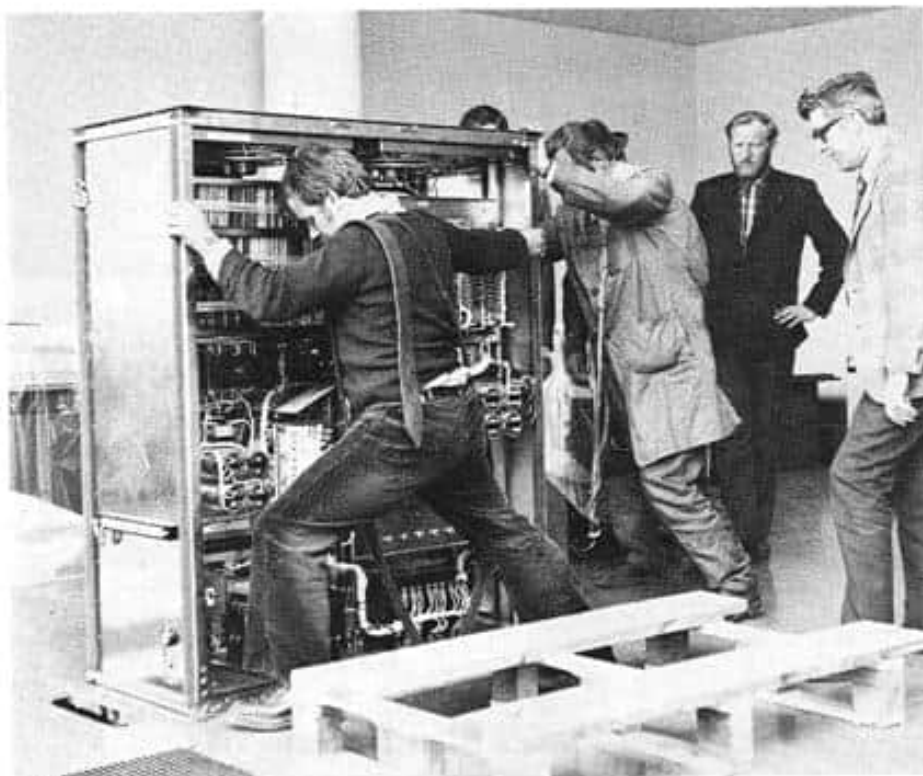
-tt-

Orienteringskongen Stig Berge i ferd med å instruere O-løperne på Siemens.

O-trollet vil gjerne hilse på mange Siemens-folk i år.

Nytt EDB-anlegg er installert på Linderud – enorm kapasitet, men følsomt for temperatursvingninger

"Hjernen" løftes på plass. Torbjørn Dahl (bak-
erst) og Bjarne Skodbo ser til at de tyske flytte-
karene setter sentralenheten på rett sted.

Her løftes "disc'en" opp av en magnetplatesta-
sjon. Data over våre ca. 8000 faste kunder (navn,
adresse, kontonummer, rabatter osv. - tilsammen
30 forskjellige opplysninger pr. kunde) belegger
bare en fjerdedel av en slik "disc".

Sissel Bakken trekker fram et magnetbånd. Stort
sett vil man i framtiden "punch" rett på mag-
netbånd. Hullkortene vil forsvinne.

I månedsskiftet mars/april ankom vår nye datamaskin til Linderud. Bjarne Skodbo på EDB-avdelingen opplyser at anlegget nå er ferdig montert og at testing pågår. Forut for dette har det vært gjennomført omfattende bygningstekniske endringer i maskinrommet, bl.a. for å gi plass til et eget klimaanlegg for EDB-avdelingen.

– Skodbo, hvorfor skal dere ha egen air-condition?

– EDB-maskiner er ytterst følsomme for variasjoner i temperatur og fuktighet. Temperaturen bør være 22 grader med en toleranse på pluss/minus 1 grad. Den maksimale endring er 0,14 grad pr. minutt. Fuktigheten bør være 55 prosent med et slingsingsmonn på 5 prosent.

Disse ekstreme kravene gjorde det nødvendig med et eget klima-anlegg.

– Var ikke det gamle EDB-utstyret godt nok?

– Nei, det var for lite og langsomt. Kapasiteten var allerede fullt utnyttet. Datamengden øker innen de bestående EDB-rutinene og det kommer stadig nye oppgaver til. Brukerne stiller også større krav til hurtigere og bedre informasjon.

– Vi har anskaffet et Siemensprodukt - tar vi selv servicen?

– Vi er kunde hos Unidata (Siemens/Phillips/CII) i Sverige. Unidata er ansvarlig for vedlikeholdet, men det er meningen at Svein-Erik Nordby fra vårt eget prosessregnesenter skal ta det meste av servicen.

– Hva skjer nå videre?

– Bruker-opplæringen starter nå i mai. Avdelingene vil bli engasjert i arbeidet med å skaffe grunndata som vi trenger for å kjøre igang 1.10.74.

Litt om utstyret

EDB-anlegget er av typen SIEMENS 4004/135. Det består av:

- 1 sentralenhet (128 K bytes)
- 3 magnetplatestasjoner (lagringskapasitet 55 mill. tegn pr. stasjon)
- 2 magnetbåndstasjoner
- 1 hullkortleser
- 1 linjeskriver (printer)

Data som skal bearbeides i EDB-anlegget vil stort sett bli registrert ("punchet") direkte på magnetbånd. Hullkort-punching vil altså på det nærmeste bortfalle.

Det er valgt registrerings-maskiner av merket MDS (Mohawk). Det blir en blanding av to MDS-typer, "2404" og "6401". Ved type 2404, som vil bli installert i Oslo og Trondheim, går data fra flere registreringsplasser inn på en sentral "data-samlings-stasjon". Type 6401 er den som er i bruk på lønningskontoret i Oslo. Her blir dataene registrert på en magnetbåndrull på hver enkelt maskin.

Punching i Oslo, Trondheim og Bergen

Dataregistreringen vil i en viss utstrekning foregå desentralt, dvs. i de avdelinger hvor dataene "oppstår". Det er regnet med følgende plassering av dataregistreringsenheter:

forts. neste side.

Vi drukner i papir, men mikrofilm skal redde oss

Alt papir havner ikke i papirkurven - dessverre. Mye av det skal oppbevares, kunne brukes og håndteres. En stor industribedrift arkiverer tonnevis med papir hvert år. Og det krever plass - stadig mer plass. Volumens øker eksplosivt fra år til år.

Siemens har nå begynt å mikrofilmografere bilag. På regnskapsavdelingen i Oslo er et kamera og et leseapparat anskaffet.

- Hvor mye plass sparer man ved mikrofilmografering? Vi spør Rikard Djuve i Organisasjonsavdelingen.

- For denne typen mikrofilm monterer i kassett sparer vi inn ca. 95 - 98% i volum. Hver kassett har plass til 2400 A4-sider.

- Hva er det som filmes?

- Foreløpig bare regnskapsbilag - hovedsaklig leverandørregninger. Originalbilagene må likevel oppbevares i 3 år, men i de resterende 7 "pliktårene" er filmen eneste dokumentasjon.

- Vet man hvor mange tonn som arkiveres hos oss hvert år?

- Nei, dessverre. Globalt hevdes det imidlertid at det i de siste 15 årene er brukt mer papir enn i hele jordens tidligere historie. Næringslivets papirmølle har sikkert ikke minst bidratt til denne utviklingen. Fortsetter forbruket å øke i samme takt, slipper vi snart opp for papir.

- Finnes det ikke surrogater?

- Det er apparatur på markedet som f.eks. kan mikrofilmografere EDB-protokoller uten at disse først blir trykket ut på papir. Film-arkene er på størrelse med et stempelskort og kalles micro-fiche. 10 kg EDB-papir tilsvarer 30 g micro-fiche.

Likevel tror jeg på lengre sikt at vi må avstå fra å få alt mulig dokumentert - enten det nå er på papir eller film. La informasjonene forbli i EDB-systemet. Når de trengs, får vi hente dem fram på data-skjermen.

Norbert Hochhuth viser fram en kassett med mikrofilm som inneholder regnskapsbilag fra 8 mapper. Til venstre ser vi kamera og leseapparat.

Arkivmusa lever i beste veigående. Her har hun spist hjørnet av en anleggsmappe. Det blir spennende å se hvorledes hun reagerer når det bare står mikrofilm på menyen.

- Folk flest og politikere i særdeleshet stoler ikke på datamaskiner. Vil man noen sinne kunne akseptere denne arkiveringen?

- Jeg tror utviklingen vil fremtvinge slike løsninger.

forts. fra forrige side

Oslo: 8 registreringsplasser, fordelt med 3 på lagerkontoret, 3 i regnskapsavdelingen og 2 i EDB-avdelingen.

Bergen: 2 registreringsplasser.

Trondheim: 5 registreringsplasser, hvorav 2 på lagerkontoret og 3 sentralt i administrasjonsbygget.

Noen av MDS-maskinene vil også bli brukt for data-overføring (off-line terminaler).

Data fra Trondheim og Bergen vil daglig bli overført over telefon-nettet til Oslo, hvor de mottas på magnetbånd og deretter bearbeides i EDB-anlegget. Det vil også bli overføring av data tilbake til Trondheim, hvor utskrivning av resultatene vil skje på egen linjeskriver (printer). Mellom Bergen og Oslo blir det i første omgang bare en-veis data-overføring over tele-

fonlinje. Utskrift av resultater (outputs) må skje i Oslo, og lister sendes pr. post til Bergen.

Bjørn Antonsen benytter anledningen til å teste seg selv på den nye Siemens 4004/135. Utstyret er ferdig montert og under utprøving.

Et bjeff for hunde-demokrati

Det har gått ut et hemmelig rundskriv på Linderud om at bedriftsdemokratiet skal utbygges ytterligere, og alle hundeeiere er oppfordret om å melde seg til formannen i Aksjonskomiteen, som foreløbig ønsker å være anonym.

Siemens Intern har allikevel oppnådd et intervju med ham, idet han gjerne ser at de synspunkter komiteen går inn for blir bedre kjent.

– Demokratiseringsprosessen går nå fram med rasende fart, og det er viktig at ingen grupper blir glemt eller oversett, sier formannen. Vi har notert oss flere grupper som ikke er helt klar over hvilke rettigheter de bør ha, og denne gang gjelder det altså hundeeierne, eller rettere sagt hundene til de forskjellige eiere.

– Hva i all verden har hundene med bedriftsdemokratiet i Siemens å gjøre?

– Vent litt, la oss ta de grunnleggende spørsmål først. Vi må ikke overse at vi har to typer hunder, de som er stambokførte og de som ikke er stambokførte. Her kan det bli rivninger, men komiteen mener allikevel å ha funnet frem til en løsning alle kan akseptere. Situasjonen kompliseres ytterligere ved de mange forskjellige raser, deres egenart og særkrav, men dette ser allikevel ikke ut til å ha de samme følelsesmessige virkninger. Her møtes man mer som hunder.

– Men hva er det egentlig hundene savner da?

– Først og fremst må de naturligvis sikres sin del av medbestemmelsesretten. Hundene utgjør en større gruppe enn de fleste er klar over, og de har lenge vært undertrykket og holdt anonyme.

– Ærlig talt, du mener da vel ikke for alvor at vi skal ha en hund med i styret her i bedriften?

– Det har jeg aldri hevdet. Det jeg sier er at det er en lang rekke forhold som det er naturlig å begynne å arbeide med, forhold som mer direkte angår hundelivet.

Dette vil komme klart frem den 1. mai.

– Har du tenkt å arrangere demonstrasjonstog?

– Ja, 1. mai blir første store monstringsdag for oss, og vi er allerede i ferd med å formulere slagordene for opptoget.

– Det blir vel det vanlige med hundetoiletter og denslags.

– Det er ingen grunn til å raljere over saken. Det er viktige prinsipp-spørsmål av fundamental betydning for hundenes liv og velferd vi tar opp. Eksempelvis kan jeg nevne at vi kommer til å fremme kravet om **Hundebidrag uten behovsprøving**. Det er sørgelig å se hvorledes mange hunder får en kummerlig oppvekst fordi Staten ikke gir 5 øre til hverken bein eller brød. Videre krever vi **flere hundeleger og fri hundelegehjelp** - bemerk i den forbindelse at vi vil vekk fra det diskriminerende uttrykk "veterinær". Dette kan forbeholdes storfe og denslags.

– Erikke skatten noe problem for dere?

– Jo selvfølgelig, bare hundene selv - eller rettere deres eiere - er klar over hvilken demoraliserende virkning hundeskatten har. I stedet for å oppfordre til øket hundehold og bedre hundepålegg går Staten her den rakt motsatte vei og pålegger hundeeierne økte byrder. Dette viser hvor nødvendig det er å organisere seg i kampen for hundedemokratiet.

– Kommer dere til å søke støtte hos Anders Lange, som jo er en stor hundevenn?

– Vi kommer til å søke støtte der hvor vi kan finne den, men vi vil ikke logre for noen, erklærer formannen. vov-vov

Veier du sjelden kjører

Rebusløpet 1974 i Oslo går av stabelen 15. mai med start fra Ankertorvet.

Innbydelsene er sendt ut, og vi håper at riktig mange melder seg på slik at vi får det moro. Et slikt rebusløp hører våren til og vi anmoder alle om å stille med godt humør.

Trekkfuglene er kommet tilbake, blomstene stikker frem og løvet spretter. Vi har lest i avisene at en viss fugl er kommet til Jæren i år også. Det står i avisene der borte: når denne fuglen er tilbake - da er våren der også.

Rebusløpet er 27 km langt og det tar nøyaktig en time å kjøre ruten med lovlig hastighet. Det er noen færre poster enn vanlig, ikke så vanskelig heller, synes vi. Men det kan likevel bli trøbbel med å finne frem til postene som er lagt til "Veier du sjelden kjører". Siemenslaget/Oslo

Siemens i Alesund i nye lokaler

Den 1. juli flytter Siemens i Alesund fra Spjelkavik til Gangstøvik - til større og bedre lokaler, nærmere byen. Avdelingen får nærmere 1 000 kvm kontor- og lagerplass, direkte ved brygge.

- Den nye adressen blir: Postboks 1025 Norge, 6001 Alesund. Nytt telefonnr.: (071) 38 000. Altså fra 1. juli.

Kjøleaggregat i drift på Svakstrømfabrikken

Det har alltid vært godt og varmt på kontrollavdelingen ved Svakstrømfabrikken - for varmt mente de fleste som jobbet der. - Hvorfor blir det så varmt? Vi spur Arve Wiik Andersen.

- Rommet ligger mot syd og sola står rett på hele dagen. Dessuten avgir instrumentene på avdelingen mye varme. Selv om vinteren er det svært varmt. Hverken vi eller instrumentene våre likte denne heten. - Dere er blitt lovet aircondition - er utstyret på plass?

- Ja, nå blåser det friskt her. Vi har satt anlegget på 23 grader og det virker som kjøleaggregatet ikke har noen problemer med å holde den temperaturen.

Bridgetur vel i havn

Bridgegruppen har arrangert en tur til Kiel. Mandag morgen 6. mai klappet "Prinsesse Ragnhild" til kai i Oslo og deltakerne kunne gå rett på jobb etter en begivenhetsrik helg. Vi huket oppmannen Gunnar Winther, og spur:

– Hvor mange var det som reiste?

– Vi var tilsammen 18 stykker. Alle deltok med liv og lyst i de forskjellige aktivitetene. Turen har vært så vellykket at vi tenker å gjenta arrangementet neste år.

– Ble det tid til kortspill?

– Ja, vi har avvirket en turnering over to dager og de fire beste parene ble:

1. R. Nilsen/G. Winther
2. T. Morland/H. Paulsen
3. J. Rinde/K. Zetlitz
4. S. Ekeberg/K. Grefstad

Fire innbrudd i samme bil på firmaets parkeringsplass

Ulf Bjørnberg på Linderud er sint. Bilen hans får ikke stå i fred. I mars hadde han besøk av biltyver - for 4. gang på firmaets parkeringsplass.

I desember 1972 forsvant bilen første gang. Den ble funnet igjen i god behold minus en stereo-kassettskriver. Tyvene hadde brukt dirk eller nøkkel på såvel døråpner som tenning.

Klok av skade installerte Bjørnberg rattlås, så da tyvene dirket seg inn i bilen nå i januar ble utbyttet bare endel kassettbånd. For noen uker siden gikk rygge- og tåkelys med. Dagen etter da han skulle kjøre hjem, startet ikke Cortinaen. Det var ikke det minste rart. Forgasser, luftfilter og ventildeksel var borte.

Samme dag som ryggelysene ble fjernet hos Bjørnberg, kunne Bjarne Sætre ikke finne igjen sin Cortina på parkeringsplassen. Han fikk igjen bilen av politiet sammen med en bot for feilparkering (som han slapp å betale). Biltyvene er øyensynlig Cortina-eksperter - også her var låsen intakt.

Eiendomsforvalter Trygve Larsen opplyser at situasjonen ikke er så alvorlig som disse eksemplene kan gi inntrykk av. Det har vært relativt lite tyverier siste året. Man forsøker så godt det lar seg gjøre å holde parkeringsplassen under oppsikt.

Bjørnbergs Cortina - flittig benyttet som delebil av kriminelle.

forts. fra s. 6

Menn 10 km:

1. Olso	31,30 (Siemensm.)
2. Myhre	34,03
3. Eide	35,43
4. Bertelsen	35,52
5. Myran	36,38

Alle som fullførte, klarte fordringene til skimerket.

I tillegg til "racerne" var det også noen "koffertløpere" som gikk gjennom den 2,5 km lange sløyfen en eller flere ganger i et mere bedagelig tempo. -tt-

forts. fra s. 5

Hva betyr VSL?

Forkortelsen VSL dukker stadig opp i forbindelse med armaturene. Gylt, hva betyr så VSL?

- Ordkombinasjonen VSL er blitt flittig benyttet i informasjonskampanjen. Helt i starten var betydningen hemmeligholdt og vi innbød våre selgere på en liten gjettekonkurranse. Vi har imidlertid tre offisielle tolkninger, nemlig: "Vi selger lys", "Velg Siemens lys" og ikke minst "Vi skal lykkes".

Uten hjelm hadde det blitt litt av en smell

Et kraftig dunk og en stikkende smerte i skulderen - det tok et par sekunder før Siemensmontør Bjørn Flovild skjønte hva som var hendt. Da planken kom, befant han seg i kjelleretasjen på råbygget av det som engang skal bli Oppsal Sykehjem. En diger planke på høykant traff ham rett i hodet og sneiet skulderen.

Bjørn brukte hjelm. Hjelmen holdt. Han var ikke engang nede for telling, men gjorde straks unna fire etasjer i fullt firsprang for å kunne diskutere saken med rette vedkommende.

Vi skal ikke spekulere på hva som ville hendt hvis han hadde vært barhodet. Som Bjørn selv sier: - Det hadde blitt litt av en smell!

Bjørn Flovild med planken som traff ham i hodet.

Siemens starter produksjon på Selbu

På bildet ser vi industribygget som Siemens nå skal leie på Tomra i Selbu, ca. 6 mil øst for Trondheim. For tiden står lokalene tomme, men allerede for sommerferien regner man med at Siemens kan starte opp produksjon - hovedsakelig del- og spesialproduksjon for Elektrovarmefabrikken.

Siemens vil antakelig beskjeftige 15 mann på Selbu som vil bli rekruttert fra distriktet. Størstedelen er allerede ansatt og får idag opplæring ved fabrikkene på Sluppen. På bildet viser Egil Trapnes en bakplate for KB2-ovnen til Astreth, Uthus og Trondseth fra Selbu.

I disse dager er en ny produksjonsenhet innen firmaet under oppbygging.

Bakgrunnen er at ledelsen under arbeidet med de videre utbyggingsplaner for fabrikkene på Sluppen fikk et tilbud fra Statens Lokaliseringsutvalg og Sor-Trøndelag fylkes utbyggingsavdeling om å leie et 2000 m² stort industribygg på Tomra i Selbu, ca. 6 mil øst for Trondheim. Dette var meget beleilig, da Elektrovarmefabrikken ikke har mulighet til å øke produksjonen så raskt som ønskelig i den nåværende markedssituasjon.

Bygget, som stod ferdig i 1971 og er et kommunalt industribygg, ble ledig da bedriften som holdt til der nylig gikk konkurs. Bedriften som produserte rustfrie benkbeslag hadde ca. 10 ansatte, hvorav de fleste nå allerede er ansatt hos oss for opplæring i Elektrovarmefabrikken og i Sterkstrømfabrikken.

Oppstartingen av produksjonen vil skje så snart lokalene blir klargjorte og nødvendig produksjonsutstyr anskaffet, sannsynligvis innen sommerferien, og da med en arbeidsstokk på ca. 15 mann. Disse vil bli rekruttert fra Selbu.

Arbeidsleder for produksjonsenheten i Selbu vil bli Egil Trapnes, som har vært arbeidsleder i Elektrovarmefabrikken siden den kom til Sluppen.

Produksjonen vil til å begynne med hovedsakelig bli del- og spesialproduksjon for Elektrovarmefabrikken, men på sikt forutsetter man at Sterkstrømfabrikken vil overta mer og mer av produksjonskapasiteten.

Som rimelig er ble beslutningen om å starte produksjon i Selbu mottatt med stor glede av de kommunale myndigheter. Selbu er en industrifattig kommune hvor hovedtyngden av arbeidsplassene ligger i primærnæringene. Kommunen har ca. 150 registrerte pendlere. Ovenfor Selbu ligger Tydalsdalføret som også har store arbeidskraftreserver.

Etableringen i Selbu betyr ikke at anlegget på Sluppen er fullt utbygget. Det arbeides for tiden med planer for "Sluppen Syd", et område på over 50 mål på den andre siden av omkjøringsveien i forhold til det eksisterende anlegg.

Det er på det nåværende stadium for tidlig å komme noe nærmere inn på dette, da saken ennå ikke er klarert av de fylkeskommunale myndigheter. -tt-

SIEMENS INTERN
Utgitt av
SIEMENS A/S
Avd. for Markedsplanlegging og
Informasjon